

Priloga – povzetek za državljane

Organ upravljanja je v letu 2019 nadaljeval z aktivnostmi za izvajanje Operativnega programa za delovanje Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo v RS v obdobju 2014–2020 (v nadaljevanju: OP ESPR 2014–2020).

V letu 2019 so se odvijale tri seje Odbora za spremljanje. Odbor za spremljanje sestavljajo predstavniki ministrstev, vladnih služb, uradov in javnih zavodov, gospodarskih in socialnih partnerjev, lokalnih skupnosti, nevladnih organizacij ter znanstvenih, strokovnih in raziskovalnih teles. Na sejah se je potrjevale spremembe OP ESPR 2014-2020 zaradi neizpolnjevanja prevzetih obveznosti, letno poročilo za referenčno leto 2018 ter spremembe meril za izbor operacij v okviru ukrepov, ki se sofinancirajo iz OP ESPR 2014-2020. Člani so se seznanili s stanjem izvajanja OP ESPR 2014-2020, pripravami na prihodnje programske obdobje 2021-2027 ter z ugotovitvami vmesnega vrednotenja OP ESPR 2014-2020. Vse dejavnosti odbora so dosegljive na spletni strani: http://www.ribiski-sklad.si/Odbor_za_spremljanje/.

Objavljena je bila tretja sprememba Uredbe o izvajanju ukrepov iz OP ESPR 2014–2020, ki se izvajajo z javnimi razpisi. S to spremembo se je določilo, da so upravičeni stroški že tisti, ki so nastali od vložitve vloge dalje, kar za vlagatelje pomeni, da lahko začnejo z izvajanjem takoj po vložitvi vloge in s tem pospešitev izvajanja operacij.

Novembra 2019 je potekal tudi letni pregledni sestanek med Organom upravljanja in Evropsko komisijo o izvajanju OP ESPR 2014–2020, doseganju prevzetih obveznosti ter nadaljnjih dejavnostih za pospešitev črpanja.

Vse podrobnosti in določila o izvajanju ukrepov OP ESPR 2014–2020 določajo naslednje nacionalne izvedbene uredbe:

1) Uredba o izvajanju ukrepov iz Operativnega programa za izvajanje Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo v Republiki Sloveniji za obdobje 2014–2020, ki se izvajajo z javnimi razpisi (Uradni list RS, št. 14/17, 16/18 in 80/18). Ta uredba ureja izvajanje tistih ukrepov, kjer upravičenec ni MKGP in se operacije izbirajo z javnimi razpisi. To so naslednji ukrepi:

- Ribiška pristanišča, mesta iztovarjanja, prodajne dvorane in zavetja;
- Inovacije v akvakulturi;
- Produktivne naložbe v klasično akvakulturo;
- Produktivne naložbe v okoljsko akvakulturo;
- Akvakultura, ki zagotavlja okoljske storitve;
- Predelava ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture.

Izvajal ukrep Ribiška pristanišča, mesta iztovarjanja, prodajne dvorane in zavetja v okviru katerega je bilo razpisanih 2.400.000 evrov javnih sredstev namenjenih obalnim občinam. Prejetih vlog, kljub izkazanemu interesu ni bilo. Stopnja javne podpore je 100 odstotkov skupnih

upravičenih odhodkov za operacijo. Posamezni upravičenec prispeva 10 odstotkov sredstev v okviru upravičenih javnih odhodkov. Prejetih vlog, kljub izkazanemu interesu ni bilo.

Izvajal se je ukrep Inovacije v akvakulturi v okviru katerega je bilo razpisanih 400.000 evrov javnih sredstev namenjenih podjetjem v akvakulturi v sodelovanju z raziskovalnimi institucijami.

Izvajala sta se ukrepa Produktivne naložbe v klasično akvakulturo in Produktivne naložbe v okoljsko akvakulturo namenjena podjetjem v akvakulturi za izvajanje produktivnih naložb in izgradnjo zaprtih sistemov. Za Produktivne naložbe v klasično akvakulturo je bil v letu 2019 objavljen ponovni en javni razpis. Razpisanih je bilo 3.928.770,00 EUR javnih sredstev. Odobreni sta bili 2 operaciji v skupni vrednosti javnih sredstev 254.824,25 EUR, od tega ESPR del 191.118,19 EUR. Namen operacij je bila izvedba produktivnih naložb v izgradnjo novih gojitvenih linij za gojenje klapavic ter nakup in postavitve novih linij za gojenje školjk. Za ukrep Produktivne naložbe v okoljsko akvakulturo je bilo objavljenih 5 verzij javnih razpisov, na katere je prispela 1 vloga. V letu 2019 so bila izvedena izplačila v višini 143.813,07 EUR javnih sredstev, od tega ESPR del 107.859,80 EUR. Namen operacije je bila izgradnja zaprtega sistema RAS.

Na ukrepu Akvakultura, ki zagotavlja okoljske storitve, sta bili izbrani dve operaciji v vrednosti 44.100,00 EUR javnih sredstev, od tega 33.075,00 EUR prispevek ESPR. V letu 2019 je bilo izplačanih 44.100,00 EUR, od tega delež ESPR 33.075 EUR. Namen operacije je izplačilo nadomestil za izpad prihodka iz dejavnosti akvakulture na območjih NATURA 2000 zaradi kormoranov.

Za ukrep Predelava ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture je bilo objavljenih že 5 verzij javnih razpisov. Leta 2019 je bilo razpisanih za ukrep 2.781.855,00 EUR javnih sredstev. V letu 2019 je bila odobrena ena operacija v vrednosti 50.467,50 EUR javnih sredstev, od tega ESPR del 37.850,62 EUR. Operacija je vsebovala nakup opreme za predelavo školjk z namenom uvajanja izboljšanih proizvodov in postopkov. Predmet ostalih operacij je bila izgradnja predelovalnega obrata, nakupa opreme in tovornega vozila z namenom izboljšanja varnostnih, higienskih, zdravstvenih in delovnih pogojev; nakup opreme in tovornega vozila z namenom izboljšanja varnostnih, higienskih, zdravstvenih in delovnih pogojev; nakup strojne opreme in nakup tovornega vozila z namenom uvajanja izboljšanih proizvodov in postopkov predelave. Leta 2019 je bil narejen bistven napredek saj so bile tri operacije končane.

2) Uredba o določitvi in izvajanju ukrepov ter tehnične pomoči iz Operativnega programa za izvajanje Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo v Republiki Sloveniji za obdobje 2014–2020, ki se izvajajo v skladu s predpisi, ki urejajo javno naročanje, je bila sprejeta na Vladi Republike Slovenije junija 2016 (UL RS, št. 39/16). Pri teh ukrepih je upravičenec MKGP. Gre za naslednje ukrepe:

- Podpora oblikovanju in izvajanju ohranitvenih ukrepov ter regionalnega sodelovanja;
- Zbiranje podatkov;
- Nadzor in izvrševanje;
- Varstvo in obnova morske biotske raznovrstnosti in ekosistemov;
- Povečanje potenciala lokacij za akvakulturo;
- Ukrepi za trženje – tržne raziskave in izvajanje promocijskih kampanj;
- Celostni pomorski nadzor;
- Spodbujanje varovanja morskega okolja in trajnostne rabe morskih virov;
- Izboljšanje znanja o stanju morskega okolja.

V okviru ukrepa Varstvo in obnova morske biotske raznovrstnosti in ekosistemov je v izvajanju operacija namenjena spremljanju vrstne pestrosti in abundance tujerodnih vrst v slovenskem morju. Končana je bila operacija za pregled stanja, ovrednotenje vpliva na okolje ter pregled možnih ukrepov za obvladovanje populacije tujerodne vrste rebrače »Mnemiopsis leidyi« v slovenskem morju. V letu 2019 ni bilo izbranih novih operacij, so se je pa pripravljalo javno naročilo za naslednje operacijo monitoringa morskih habitatnih tipov Natura 2000 v slovenskem morju 2020-2022. v okviru tega ukrepa, so pa bila izvedena izplačila v višini 99.672,71 EUR, delež ESPR pa je znašal 74.754,53 EUR.

V okviru ukrepa Povečanje potenciala lokacij za akvakulturo so bile v letu 2018 odobrene tri operacije od tega je bila sta bili dve opuščeni zaradi neuspelega javnega naročila (ni bilo prijave) potem pa ponovljeni z uspehom. Operacija za povečanje potenciala lokacij za marikulturo na obali in v slovenskem morju se je začela izvajati v letu 2018 in se bo zaključila v letu 2020. Dodeljenih je 70.371,80 EUR javnih sredstev. Operacija za možnosti za povečanje potenciala lokacij za akvakulturo na celinskih površinskih vodah Republike Slovenije je bila izbrana v letu 2019. Dodeljenih je bilo 115.839,00 EUR javnih sredstev, od tega ESPR del 86.879,25 EUR. Namen operacije je preveriti potencial že obstoječih lokacij akvakulture na celinskih površinskih vodah ter opredeliti potencialne lokacije, kjer bi bilo mogoče v prihodnje povečati obstoječe in razvijati nove oblike akvakulture. V letu 2019 je bilo v okviru tega ukrepa izplačanih 52.778,85 EUR javnih sredstev, od tega ESPR del 39.584,14 EUR.

Vse dejavnosti v zvezi z izvajanjem ukrepa Zbiranje podatkov so potekale nemoteno in v skladu z načrtovano dinamiko. Leta 2019 se je izvajala tretja operacija, ki se je nanašala na izvajanje Delovnega načrta za zbiranje podatkov 2018–2019.

Dejavnosti v okviru izvajanja ukrepa Nadzor in izvrševanje so leta 2019 potekale v skladu z načrtovano dinamiko. Leta 2019 so se izvajale vse operacije, ki so bile že izbrane v prejšnjih letih, skupaj osem operacij, v skupni vrednosti odobrenih sredstev 2.295.213,00 EUR, od tega 1.922.834 EUR podpore iz ESPR.

V okviru ukrepa Celostni pomorski nadzor (1. a točke 80. člena Uredbe 508/2014/EU) je bila že leta 2017 končana ena operacija za 48.690,20 EUR, in sicer za izdelavo študije za prepoznavanje vrzeli pri izmenjavi podatkov pri pomorskem nadzoru in izboljšanju povezljivosti obstoječih informacijskih sistemov, ki bodo prispevali k celostnemu pomorskemu nadzoru. Leta 2019 so potekale aktivnosti za pripravo obsežne razpisne dokumentacije za izvedbo javnega naročila za izdelavo programske opreme za elektronsko izmenjavo podatkov« CISE- Common Information Sharing Environment«.

V okviru ukrepa Varovanje morskega okolja in trajnostna raba morskih in obalnih virov so bile v letih 2017, 2018 in 2019 odobrene vsako leto ena operacija, skupaj 3 operacije v skupni vrednosti 210.967,54 EUR, od tega 158.225,65 EUR prispevek ESPR. Zaključene operacije so bile namenjene kartiranju morskih habitatnih tipov Natura 2000 v slovenskem morju ter monitoringu delfinov v slovenskem morju za poročevalsko obdobje 2013-2018 za namene upravljanja omrežja Natura 2000. Izbrana je bila sicer še ena operacija, in sicer za aktivnost monitoringa vranjeka v slovenskem morju vendar je bila opuščena, ker se na javno naročilo ni prijavil noben izvajalec. Javno naročilo se je zato ponovilo.

V okviru ukrepa Izboljšanje znanja o stanju morskega okolja, ki je namenjen podpori izvajanju Načrta upravljanja z morskim okoljem, je bila v letu 2017 izbrana ena operacija v vrednosti

38.754,52 EUR, od tega 29.065,89 EUR prispevek ESPR. Ta operacija je bila zaključena v letu 2018 in sicer v višini odobrenih sredstev. Operacija je zajemala kartografski prikaz in opis bentoških habitatnih tipov v slovenskem morju, vključno s kartografskim prikazom in opredelitvijo najverjetnejših območij vpliva na habitatne tipe za potrebe Načrta upravljanja z morskim okoljem. Leta 2019 so potekale aktivnosti za pripravo obsežne razpisne dokumentacije za izvedbo Nadgradnje poznavanja biotskih in abiotskih značilnosti ter obsega bentoških habitatnih tipov cirkalitoralni grobi sedimenti (MC3), cirkalitoralni premešani sedimenti (MC4) in cirkalitoralni peski (MC5).

Izvajale so se tudi dejavnosti v okviru ukrepov za trženje, in sicer z javnimi naročili, za izvedbo promocije sektorja in izdelkov ribištva in akvakulture, kar se bo nadaljevalo. Načrtovana skupna vrednost je okrog enega milijona evrov. V okviru ukrepov za trženje so se v letu 2019 izvajale aktivnosti sodelovanje na 11. mednarodnem sejmu ribištva (12. -14. 4. 2019, Gornja Radgona), strateško svetovanje za promocijsko kampanjo, naročilo promocijskega materiala in hladilnih naprav za namen izvajanja promocijskih aktivnosti na sejmu AGRA 2019 ter na drugih sejmih in dogodkih, izdelava promocijskega stebra z akvarijem, izbor izvajalca za kulinarično-promocijske aktivnosti na sejmu AGRA 2019, izvedba tretje delavnice v okviru strateškega svetovanja za promocijsko kampanjo o ribištvu in izdelava učnih preglednic na temo trajnostnega ribištva z učno vsebino poštrevanka za tretje razrede osnovnih šol.

Ukrep regionalnega sodelovanja, ki se izvaja v skladu s predpisi javnega naročanja, je bil pripravljen za izvajanje, vendar leta 2019 ni bilo potrebe po izvajanju – slovensko ribištvo je bilo izvzeto iz obveznosti iztovora na podlagi izjem »de minimis« za male pelagične vrste in vrste, ki opredeljujejo ribolov; poleg tega za severni Jadran ni bilo načrta upravljanja na ravni Evropske unije, s tem pa tudi ne pobud za skupna priporočila v tem okviru.

V okviru tehnične pomoči se izvaja sedem operacij prek javnih naročil, skupaj vrednih 2.646.306,00 EUR skupnih upravičljivih sredstev. V celotnem obdobju do konca leta 2019 pa je bilo izplačanih 1.310.619,42 EUR javni sredstev, prispevek ESPR 982.955,28 EUR.

3) Ukrepi lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, se v programskem obdobju 2014–2020 izvajajo v okviru treh evropskih strukturnih in investicijskih skladov: Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo, Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja in Evropskega sklada za regionalni razvoj na podlagi skupne Uredbe o izvajanju lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, v programskem obdobju 2014–2020 (Uradni list RS, št. 42/15, 28/16, 73/16, 72/17, 23/18, 68/18 in 68/19). To so naslednji ukrepi:

- Pripravljalna podpora,
- Izvajanje strategij lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, vključujoč tekoče stroške in animacijo, in
- Dejavnosti sodelovanja.

Že leta 2016 so bile z odločbo potrjene štiri lokalne akcijske skupine za ribištvo in njihove strategije, ki vključujejo Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo: LASR DOLINA SOČE, LASR POSAVJE, LASR ISTRE in LASR GORENJSKA KOŠARICA. Skupno je bilo odobrenih 6.661.314,50 EUR. Potrjene lokalne strategije sledijo ciljem OP ESPR 2014–2020 s posebnim poudarkom na ustvarjanju in ohranjanju delovnih mest ter ustanavljanju podjetij na izbranih lokalnih območjih. V letu 2019 so vse potrjene lokalne akcijske skupine izvajale predvidene aktivnosti. Izvajale operacije, ki so prispevale k podpori za tekoče stroške in animacijo lokalne akcijske skupine ISTRE, diverzifikacijo ribiškega poklica in ohranjanja malega priobalnega ribolova, promociji lokalne hrane iz morskih organizmov, ozaveščanje o pomembnosti

zmanjševanja plastike v morju, spoznavanju obmorske dediščine, spodbujanje ekologije, uvajanje novih proizvodov iz akvakulture, osveščanje javnosti o lokalno ekološko pridelanih klapavicah, izobraževanje in povečanje usposobljenosti ribičev za pridobitev kompetenc na državni ravni za upravljanje s čolni, radijsko komunikacijo ter osnovno usposobljenostjo za delo na ribiškem plovilu in ostalih ladjah, vzpostavitev lokalnega sistema certificiranja, aktivaciji samopomoči za ranljive skupine in programe vseživljenjska izobraževanja, ki temeljijo na povečanju znanja o sladkovodni akvakulturi, na pripravi in uživanju lokalno sveže pridelane ribe, kar omogoča zdrav način prehrane, ter na izvajanju medsebojnega druženja v obliki ribiških taborov, kar omogoča skrb za duševno zdravje. Odobrena sredstva predstavljajo 56 % vseh dodeljenih sredstev na 4. PNU, glede na novi predlog OP EPSR 2014-2020. V letu 2019 je bilo izplačanih 979.045,61 EUR javnih sredstev, od tega ESPR del 734.284,18 EUR. Evropski komisiji je bilo leta 2019 v okviru 4. PNU posredovanih 734.284,18 EUR ESPR sredstev. Skupaj so vsi zahtevki, ki so bili od začetka izvajanja do konca leta 2019 posredovani Evropski komisiji, znašali 898.927,88 EUR ESPR sredstev.

Najučinkoviteje so se izvajali ukrepi tretje, pete in šeste prednostne naloge Unije, namenjeni izvajanju skupne ribiške, predelave in trženja ter celostne pomorske politike. Prav tako je uspešno izvajanje četrte prednostne naloge Unije, namenjeni povečanju zaposlovanja in ozemeljske kohezije v okviru mehanizma lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost. Pri ostalih prednostnih nalogah Unije so se dejavnosti sicer izvajale, a se je izkazalo, da s strani potencialnih vlagateljev, ki so sicer pri oblikovanju operativnega programa aktivno sodelovali in izkazovali interes po naložbah, zaradi različnih delavnikov, tega interesa ni več. V skladu s tem bo Organ upravljanja za prihodnje razmislil o prerazporeditvi sredstev na ukrepe, kjer je zaznan interes in s tem omogočil, da se sredstva ESPR učinkovito porabijo v skladu z zastavljenimi načrti.

Informacije o vseh upravičencih in izbranih operacijah, ki so prejeli sredstva iz Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo, so objavljene na spletni strani operativnega programa v predpisanem CSV-formatu v slovenskem in angleškem jeziku. Podatki o upravičencih, pravnih osebah in fizičnih osebah so objavljeni v skladu z Zakonom o varstvu osebnih podatkov (UL RS, št. 94/07-UPB) in Zakonom o informacijskem pooblaščenju (UL RS, št. 113/05 in 51/07 – ZUstS-A).

Vse podrobne informacije o izvajanju operativnega programa so dosegljive na spletni strani:

<http://ribiski-sklad.si/>